АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Судова експертиза»

Розробник: Завидняк І. О., кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри кримінального права, процесу та криміналістики.

Спеціальність **D 8 Право**
Освітній рівень – **Магістр**
Категорія дисципліни – **вибіркова**
Кількість кредитів – **3**
Рік підготовки – **1 (2-й семестр програми)**

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Судова експертиза» є теоретичні, правові, організаційні та практичні засади використання спеціальних знань у судочинстві, правові основи призначення та проведення судових експертиз, процесуальний статус експерта, особливості підготовки матеріалів для експертного дослідження, формулювання питань експерту, оцінювання та використання висновку експерта як джерела доказів.

Мета навчальної дисципліни «Судова експертиза» полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань та практичних навичок щодо правових і організаційних засад судової експертизи, можливостей застосування спеціальних знань під час правозастосовної діяльності, особливостей призначення, проведення та оцінювання результатів судових експертиз, а також здатності використовувати отримані знання для вирішення складних професійних завдань у сфері права та кримінальної юстиції.

Програмні результати навчання:

РН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

РН3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

РН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв’язання.

РН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

РН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

РН11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

РН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування інститутів трудового права, права соціального забезпечення та інших галузей права.

РН14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

РН 15. Мати практичні навички розв’язання проблем, пов’язаних з реалізацією процесуальних функцій суб’єктів правозастосування.

РН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв’язувати складні задачі правозастосування у соціально-трудовій та інших сферах професійної діяльності.

Навчальна дисципліна **«Судова експертиза»** спрямована на формування у здобувачів вищої освіти комплексного розуміння ролі спеціальних знань у процесі доказування та правозастосування. Її зміст ґрунтується на поєднанні правових, криміналістичних, організаційних і практичних підходів до використання можливостей судової експертизи під час розгляду та вирішення правових спорів і кримінальних проваджень.

У процесі вивчення дисципліни розглядаються поняття, предмет, завдання та принципи судової експертизи, її місце в системі судочинства, правове регулювання експертної діяльності, види судових експертиз, організаційні форми їх проведення, права та обов'язки експерта, вимоги до висновку експерта, порядок призначення та проведення експертних досліджень, а також особливості оцінювання висновку експерта суб'єктами правозастосування.

Особлива увага приділяється **процесуальним і тактичним аспектам призначення судової експертизи**, визначенню об'єктів і матеріалів, які надаються експерту, правильному формулюванню питань експерту, визначенню меж компетенції експерта та недопущенню постановки перед ним питань правового характеру. Вивчаються також питання взаємодії експерта з органами досудового розслідування, судом, адвокатами та іншими учасниками правозастосовної діяльності.

Значна увага приділяється **криміналістичним та сучасним технологічним можливостям судової експертизи**, зокрема дослідженню матеріальних об'єктів, документів, слідів, цифрової інформації та інших джерел відомостей, що мають значення для встановлення обставин юридично значущої події. У межах дисципліни формуються навички аналізу експертних висновків, перевірки їх належності, допустимості, достовірності та обґрунтованості в контексті доказування.

Матеріал дисципліни структурований у **два змістові модулі**, що забезпечує логічну послідовність засвоєння навчального матеріалу.

Змістовий модуль 1. Теоретико-правові та організаційні засади судової експертизи

Перший змістовий модуль спрямований на формування у здобувачів вищої освіти фундаментальних знань про судову експертизу як форму застосування спеціальних знань у судочинстві. У межах модуля розкриваються поняття, предмет, завдання та принципи судової експертизи, її значення для доказування та правозастосування.

Розглядаються правові та організаційні засади експертної діяльності, система суб'єктів судово-експертної діяльності, процесуальний статус експерта, його права, обов'язки та відповідальність. Аналізуються види судових експертиз, особливості їх призначення, організації та проведення, вимоги до об'єктів експертного дослідження та матеріалів, що надаються експерту.

Особлива увага приділяється підготовці та формулюванню питань експерту, визначенню меж експертної компетенції, взаємодії експерта з учасниками судового провадження, а також правовим наслідкам порушення встановленого порядку призначення та проведення експертиз.

Змістовий модуль 2. Практичні засади призначення, проведення та оцінювання судових експертиз

Другий змістовий модуль має практичну спрямованість і орієнтований на формування навичок використання можливостей судової експертизи у професійній правничій діяльності.

У межах модуля розглядаються особливості підготовки матеріалів для експертного дослідження, визначення об'єктів експертизи та формулювання експертних завдань. Аналізуються основні види експертних досліджень та можливості використання їх результатів під час доказування.

Окрему увагу приділено структурі, змісту та формі висновку експерта, його дослідницькій та доказовій частині, оцінюванню висновку експерта судом та іншими суб'єктами правозастосування. Розглядаються питання перевірки обґрунтованості, повноти, достовірності та узгодженості експертного висновку з іншими доказами.

Значний акцент зроблено на застосуванні сучасних технологій та міждисциплінарного підходу під час експертного дослідження, зокрема у випадках, коли для вирішення правової проблеми необхідне залучення спеціальних знань з різних галузей науки і техніки.

Узагальнююча характеристика

Сукупність двох змістових модулів забезпечує поєднання теоретичних знань і практичних навичок щодо використання судової експертизи у професійній діяльності юриста. Дисципліна сприяє формуванню у здобувачів здатності правильно визначати можливості судової експертизи, забезпечувати належну підготовку її проведення, критично аналізувати експертні дослідження та оцінювати висновок експерта у взаємозв'язку з іншими доказами.

Вивчення дисципліни спрямоване на підготовку магістра права, здатного використовувати сучасні знання та методики у правозастосуванні, оцінювати докази, формувати обґрунтовану правову позицію, застосовувати міждисциплінарний підхід та розв'язувати складні професійні завдання у сфері судочинства і кримінальної юстиції.